

NOGLE TRÆK

VEDRØRENDE KIRKELIGE FORHOLD I SVENDBORG
I SLUTNINGEN AF DET 17de AARH.

I Slutningen af det 17de Aarhundrede synes det at have staaet smaat til med de Svendborg Borgeres Religiositet, herom vidner følgende Bemærkninger i Raadstueprotokollen:

2. Jan. 1694 blev samtlige tilstedeværende af Borgerskabet erindret og befalet flittig at søge og lade søge Guds Hus om Hellige^s saavel som Bededagene, at Præsterne ikke derover, som hidtil, skal foraarsages at klage og det saa fremt de forsømmelige med vedbørlig Straf ikke vil anses.

2. Jan. 1695 blev Borgerskabet erindret, at det flittigt og for alting søger Guds Hus og Kirken Hellige^s saavel som Bededagene, hvorover særligen af Præsterne noget hart klages, at det ikke sker. Samme Dag blev Klokkeren *Niels Nielsen* erindret, sit Embede med Klokkernes Opvartning bedre herefter at iagttage, hvorved klages over densen store Forsømmelse.

2. Jan. 1696 blev samtlige tilstedeværende af Borgerskabet formanet til flittig Kirkegang om Bededagene, hvorover Præsterne mange Gange klager (nemlig over at de ikke gik i Kirke Bededagene).

2. Jan. 1697 blev Borgerskabet og Indvaanerne erindret, at de flittig og frem for al Ting skulde søge Guds Hus og Kirken, Hellige^s saavel som Bededage, og samme Dag erindrer Borgerskabet om, hvor tidt det er advaret, at enhver skulde holde deres Køtere og saadanne Hunde af Guds Hus og Kirken under Prædiken, som ikke aleneste forstyrrer Præsterne i deres Embeder, mens maa ses i Kirken af slige Hunde det, som ærbare Folk skamme sig ved at se paa andre Steder.

I 1698 udebliver Paamindelserne, men 2. Jan. 1699 bliver Borgerskabet atter formanet til Guds frygt, god Forligelse og flittig Kirkegang Hellige saavel som Bededagene efter Præsternes Erindring. Senere staar endvidere samme Dag: Skal alle og en hver være advaret og befaleet at holde deres Børn til at gaa i Kirke om Hellige og andre Dage under Prædiken og ikke paa Kirkegaarden at stime og forhindre Præsterne, som ofte sker. Endvidere mindes samme Dag om at løse Hunde maa holdes af Kirkerne under Gudstjenesten. Det var dog ikke alene Hundene, der ved deres Uskikkelighed forstyrrede Kirkens Fred. Saaledes mødte 11. Maj 1682 Kirkeværgen ved St. Nicolai Kirke Søffren Cortzen (Fasterling) og foregav den store Uskikkelighed, som holdes paa Kirkegaarden, idet en Del lader deres Svin gaa derinde og rode Gravene op endogsaa ikke spare Guds Hus, Kirken, (men) derudi ogsaa (er) indgaaede og med deres Urenlighed det ilde tilfluer, og vil (han) derfor af Øvrigheden begære, at derpaa maa raades Bod.

Den store Aktivitet fra Præsternes Side maa vel skyldes, at der i 1687 var kommen unge Præster til Byen, nemlig Hr. Poul Langeland ved Frue Kirke og Hr. Gamaliel Nielsen ved Nicolai Kirke.

Om Kirkeklokkernes Anvendelighed, ogsaa udenfor Guds tjenesten, vidner følgende Notits:

15. Aug. 1693 gav Amtmanden, Greve Flemming Holck fra Pinneberg Ordre til, at alle Klokker i Svendborg Kirker skulde ringe 2de Gange om Dagen paa 14 Dages Tid for Hendes Majestæt Dronningen af Sverige, som ved Døden er afgangen. Carl XI.s Dronning Ulrikke Eleonore var som bekendt Christian V.s Søster.

Hauch-Fausbøll.